

Piaci trendek a fakereskedelemben

Összeomló fapiac

A változó piaci környezet és a szomszédos országokban jelentkező erdőkárok következtében cégünk az előző évekhez képest már nem keresleti, hanem kínálati piacon tudta, tudja értékesíteni a megtermelt fatermékeit.

A 2018/19-es téli szezon előkészítése folyamán még minden választékra komoly kereslet mutatkozott. A kereskedelmi szerződéseinket is ennek megfelelően áremelésekkel si-

ált, akkor elmondható, hogy ez a különbség szinte elenyésző. A tölgy fűrészipari választékok „licittel” történő értékesítése nem csak nálunk, de a társ-erdőgazdaságoknál is komoly

kon keresztül szinte megállás nélkül folytak a fakitermelések, emiatt jelentős fatömeg jelent meg a piacon.

A felsorolt okok együttesen vezettek a tölgyválasztékok iránti kereslet csökkenéséhez.

A 2018-as évhez képest jelentősebb kereslet mutatkozott a bükk lemezipari és fűrészipari választékok iránt. E termékek átlagára az áremeléseknek kö-

került megkötnünk. Társaságunk az első négy hónapra 133 ezer m³ fatermék-értékesítést tervezett, mintegy 3,15 milliárd forint árbevétel elérésével, ezzel szemben mindössze 110 ezer m³ faanyagot értékesítettünk, amiből 2,7 milliárd forint árbevétel származott. Az eltérés elsősorban a sarangolt és

kihívások elé állította a kereskedelemmel foglalkozó szakembereket. Az árakban egyértelmű visszaesés volt tapasztalható. Nehezen fogadtuk el azt, hogy az eddig keresett tölgyválasztékok csak komoly nehézségek árán értékesíthetők. Ez több okra vezethető vissza. A legfontosabb mozga-

szónhetően 5–6 százalékkal növekedett az előző évhez viszonyítva. Ezen választékok tekintetében a felmerülő igényeket nem tudtuk maradéktalanul teljesíteni az első félévben.

A lap- és lemezgyártó üzemek szinte néhány hónap alatt teljesen megteltek alapanyaggal. Márciusra ez olyan kritikus

(Fotók: Trojkó Péter)

az egyéb energetikai választékok értékesítésének az elmáradására vezethető vissza.

A cég által tervezett átlagár ugyan meghaladta a tervezett szintet mintegy 600 Ft/m³-rel, de ha figyelembe vesszük azt, hogy a tűzifa-értékesítésünk szinte teljes mértékben meg-

térugója ennek a keresletcsökkenésnek talán a végtermék értékesítésében keresendő. A másik ok a túlkínálat: a magán-gazdálkodók jelentős mennyiségű faanyaggal jelentek meg a piacon. Végül, de nem utolsósorban az időjárás lehetővé tette azt, hogy hosszú hónap-

szintet ért el, hogy az üzemek jelentős része vagy korlátozta, vagy teljes egészében leállította a faanyag beszállítását. Az üzemek szorosan ütemezett szállítási lehetőséggel igyekeztek enyhíteni a rájuk nehezedő nyomást.

(Folytatás a 2. oldalon.)

(Fotó: Dudás Natália)

2018 gazdálkodása közgazdasági szemszögből

A pesszimista várakozások az év végére kedvező fordulatot vettek

A Földművelésügyi Minisztérium a Társaság 2018. évi Üzleti tervét 8.201.000 E Ft árbevétellel és 520.000 E Ft adózás előtti eredménnyel fogadta el. A Zalaerdő Zrt. 2018-ra vonatkozó üzleti tervében jelentős bérfejlesztések, illetve vállalkozói díjemelések szerepeltek, ugyanakkor a fatermékek termelési és értékesítési mennyiségének előző évhez viszonyított csökkenésére számítottunk.

A gazdasági folyamatok és az azokra adott válaszok több ponton pozitív irányba módosították elképzeléseinket, ennek köszönhetően a Társaság 2018-ban 8.370.731 E Ft árbevétel mellett, a tavalyihoz hasonló 679.076 E Ft adózás előtti eredményt ért el, amely a tervezett mértéket meghaladja.

Az értékesítés nettó árbevétele a vártnál jobban, 2,9%-kal növekedett, és 233.729 E Ft-tal lett magasabb az előző évinél, aminek 78,7%-a fakitermelésből származott. A vadgazdálkodás 6,9%-kal, a fafeldolgozás pedig 8,1%-kal járult hozzá az

árbevételhez. A tevékenységek összesített árbevétele tehát a várakozásokat, illetve az üzleti tervben megfogalmazott növekedést is felülmúlta, ágazati megoszlása ugyanakkor némileg eltért a tervezettől. A magas csemetetermelés, a fakitermelés, a vadgazdálkodás és a közcélú tevékenységek árbevétele, és a vállalkozói tevékenységek közé sorolt ágazatok – kivéve a pelletgyártást és a kereskedelmi tevékenységeket – is túlteljesítették az árbevételi tervüket.

Az egyéb bevételek 384.252 E Ft-os értéke jóval magasabb

a tervezettnél, ugyanakkor 154.160 E Ft-tal alulmúlja az előző évi értéket. Ide tartozik a gépek, berendezések és egyéb eszközök értékesítésének bevétele, mely kevesebb lett a vártnál. A közfoglalkoztatási programra, az erdészeti potenciál helyreállítására kapott támogatás, valamint a vadászati jog haszonbérleti díja ugyanakkor magasabb lett a tervezettnél. A terület- és földalapú támogatás a tervezett szinten alakult, míg a szlovén–magyar határon átnyúló pályázathoz tartozó támogatás meghaladta a várakozásokat.

A költségekre, ráfordításokra áttérve az anyagjellegű ráfordítások (anyagköltségek, vállalkozói díjak, egyéb szolgáltatások díjai) összege a tervezett 4.342.580 E Ft-hoz képest az árbevételnél jobban, 7,5%-kal növekedett.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Tavaszi erdősírtési szezon

Az időjárás ugyan aszályos volt a kora tavaszi időszakban, de kedvezett az erdőfelújítási munkák elvégzéséhez. Társaságunknál a tavaszi erdősírtési szezonban közel 1,4 millió csemetét ültettünk ki, közel 400 q makkot vetettünk el.

Összesen 153 hektáron végeztek a kollégák első kivitelt, ebből az eredményesebb és olcsóbb makkvetéses technológia területe 83 hektárt tett ki. A tavaszi erdősírtési szezonban az elvégzett pótlások területe körülbelül 150 hektár volt. A tevékenységeket szakszerűen, határidőre hajtották végre az erdészeteink.

A fent említett munkák eredményességét tovább növelte, hogy a tavasz második felében kielégítő mennyiségű csapadék hullott a gazdálkodási területünkön.

Az erdőművelési ágazatban továbbra is nehézségeket okoz a munkaszervezésben a mun-

kaerőhiány. A jövőben új erdősírtési és erdőművelési eljárásokat kell bevezetnünk, hogy az erdőfelújításokat a korábbi évekhez hasonlóan, magas

színvonalon, határidőre, költséghatékonyan, a jogszabályoknak megfelelően el tudjuk végezni.

Millei Dániel

2018 gazdálkodása közgazdasági szemszögből

A pesszimista várakozások az év végére kedvező fordulatot vettek

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ezen belül a Társaság által igénybe vett szolgáltatások 3.804.263 E Ft-os értéke – melynek döntő részét a termelési folyamatokhoz kapcsolódó különféle vállalkozói díjak teszik ki – a megemelt vállalkozói díjak és a fakitermelési mennyiség növekedésének hatására meghaladja mind a tervezettet, mind az előző évi értéket is.

A saját dolgozók (429 fő) és a közfoglalkoztatottak (117 fő) éves átlaglétszámához 2.868.997 E Ft személyi jellegű ráfordítás társult. Ezen belül a saját dolgozóknak kifizetett 1.768.220 E Ft bérköltség az engedélyezett mértéken belül maradt, és 12%-kal haladja meg az egy évvel korábbit.

Az egyéb ráfordítások 401.532 E Ft-os értéke magasabb a tervezettnél, és meghaladja az előző évit is. Jelentős nagyságrendet képvisel a vadkárterítések összege (103.605 E Ft), az állami költségvetési és helyi adók (189.886 E Ft).

A mag- és csemetetermesztési ágazatban a költségtervet 10,2%-kal meghaladó költségfelhasználással összesen 72.036 E Ft árbevételt sikerült elérni, ami 9,6%-kal magasabb a tervezettnél. A magas hozamok következtében a mag- és csemetetermesztés 2018. évi –15.506 E Ft vesztesége a tervezettnél kedvezőbben alakult ugyan, de a díszfaágazat gyengülése és a készletek értékének csökkenése miatt rosszabb lett az előző évinél.

Az erdőfelújításban 2018-ban az előző évhez képest kevesebb mesterséges első kivített és pótlást terveztünk, ennek ellenére az erdőfelújítási feladatokra az előző évinél magasabb, 596.135 E Ft termelési költséget terveztünk. A költség-növekedés fő oka, hogy az

ágazatban évek óta fokozódó munkaerőhiány tapasztalható, s ennek káros hatását a vállalkozói díjak emelésén keresztül próbáljuk ellensúlyozni.

Az év végéig felhasznált 606.706 E Ft termelési költség az elmúlt évhez és a tervhez képest is magasabb.

A fakitermelésben az előző évinél kevesebb, 358 ezer m³ termelési és mintegy 340 ezer m³ értékesítési mennyiséggel számoltunk, zárókészlet-változást pedig nem terveztünk. Ezzel szemben a kitermelt faanyag mennyisége az előző évihez és a tervezetthez viszonyítva egyaránt nőtt. 2018 végéig 368 ezer nettó m³ faanyagot termeltünk ki, emellett 322 ezer köbmétert értékesítettünk, így a zárókészlet egy év alatt közel a duplájára növekedett. Az árbevétel a tavalyinál alacsonyabb éves értékesítési mennyiség ellenére meghaladta az elmúlt év értékét, és 0,9%-kal magasabb lett, mint a terv. Ez a kedvezőbb választékszerkezet az áremelkedések és a forintgyengülés együttes hatásának köszönhető. A fakitermelési munkákhoz felhasznált termelési költségek a nagyobb mennyiséggel párhuzamosan a tavalyihoz és a tervhez képest egyaránt nőttek, így a fakitermelés eredménye összességében az átlagár-emelkedésnek, a készletnövekedésnek és a költséghatékony termelésnek köszönhetően 2018-ban 1,8%-kal magasabb az üzleti tervben szereplő értékénél.

2018-ban a vadászatokból származó 577.946 E Ft árbevétel lényegesen növekedett, 9,9%-kal felülmúlta a tervet és 2,6%-kal az előző évit. A magasabb hozamok ugyanakkor a tervezettnél nagyobb költségfelhasználással is jártak. Az

ágazaton elszámolt 40 millió forint területalapú támogatás ugyan évről évre javítja a vadgazdálkodás eredményét, de a kifizetett vadkárterítések magas összege ezt jelentősen rontotta, így az ágazat vesztesége magasabb lett a vártnál.

A Lenti Fűrészüzemben a feldolgozott 14.137 m³ saját termelésű alapanyag mennyisége a korábbi évihez képest kissé nőtt, de a tervezettet nem érte el. A faipari termékek iránti keresletnek és a piaci lehetőségeknek köszönhetően az ágazat 2018. évi árbevétele meghaladja a tervezettét. A termelési és értékesítési költségek felhasználása az előző évinél és a tervezettnél is magasabb összeggel valósult meg, ennek ellenére az ágazat 256.886 E Ft eredménye első sorban az árbevétel-többlet és a készletváltozás miatt felülmúlta a tervben megfogalmazott célokat.

A pelletüzemben előállított kiváló minőségű keményfa pellet fűtőanyag értékesítésére az elmúlt időszakban folyamatosan növekedő kereslet volt a jellemző. A pellet egységárát 17%-kal sikerült emelni, de a tervezett 2500 tonna kibocsátási mennyiség nem teljesült. A 2315 tonna fűtőanyag értékesítéséből származó árbevétel a tervezettét ugyan nem érte el, a tavalyit azonban 12,1%-kal meghaladta. Az árbevétel-többlet tudta kompenzálni a növekvő személyi jellegű ráfordítások értékét, ezért az ágazat a tavalyinál kisebb, de a tervezettét meghaladó veszteséggel zárta az évet.

A Zalaerdő Zrt. közjóléti tevékenységének ráfordításigénye lényegesen meghaladja a tevékenységből származó bevételek mértékét. 2018-ban is számos programot kínáltak er-

dei iskoláink, melyek között nyári táborok, tematikus foglalkozások, különféle ismeretterjesztő foglalkozások kaptak helyet. Az erdei vasúton közel 22 ezer utas vette igénybe szolgáltatásainkat. Az arborétumok és parkerdők fenntartása is jelentős feladatot és pénzügyi forrást igényelt. Folyamatosan fejlesztjük a horgászturizmust kiszolgáló létesítményeket. Az erdei szálláshelyeink iránti érdeklődés is lényegesen megnőtt az előző évhez képest. A közjóléti szolgáltatásokból összesen 32,6 millió forint árbevétel származott, amihez 28 millió forint – nagyrészt SI-HU pályázathoz és közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó – egyéb bevétel társult, mindezekkel szemben 202 millió forint költség merült fel. A különbözetet a Zalaerdő Zrt. saját forrásból finanszírozta, ami így 151 millió forinttal csökkentette a társaság üzemi eredményét.

A 2018. évi beruházásokkal az Üzleti tervben megfogalmazott célokat csak részben valósította meg a Társaság. Az 1.592.000 E Ft tervezett összeg több mint kétszerese az előző évinek, ebből azonban csak 828.393 E Ft beruházási érték valósult meg. A tervezetthez képest a legnagyobb eltérés az építési beruházásoknál alakult ki. Elmaradt a fűrészüzemi szárítókamra-beruházás és az Obornaki Vadászház fejlesztése is. Megvalósult ugyanakkor több mezőgazdasági vontató, munkagép és termelésirányító gépkocsi beszerzése, valamint a vasúti járműpark egyes elemeinek felújítása. Az építési beruházások között megújult a Nagykanizsai Erdészet irodája és a Sohollári Vadászház, elkészült a zala-karosi Erdészkiadó. Feltáróúthálózatunk több mint 300.000 E Ft értékben újult meg.

A ZALAERDŐ Zrt. gazdálkodásának eredménye 2018-ban is kimagaslott az állami erdőgazdaságok közül, amihez a természeti adottságok, a jó piaci helyzet és a termelői kapacitások mellett az itt dolgozók hatékony és felelős munkavégzésére is szükség volt.

Tamás Aliz
közgazdasági osztályvezető

Erdészverseny

Az Év erdésze verseny helyi fordulóját 2019. május 21-én rendezte meg a Zalaerdő Zrt. a Szentpéterföldi Vadászházban és környékén, melyen a társaság öt erdészetének összesen 19 erdésze mérte össze szakmai tudását.

A versenyzők az írásbeli feladat során elméleti tudásukról adtak számot, a komplex felismerési feladatban pedig fa- és cserjefajok, lágyszárú növények, erdei károsítók, gombák, második helyen 782,8 ponttal, míg a harmadik helyet Szabó Péter (Nagykanizsai Erdészet) szerezte meg 780,8 ponttal. Az erdészetek versenyét idén a Letenyi Erdészet nyerte.

(Fotó: Varga Attila)

madár- és emlősfajok, vadnyomok felismerése szerepelt. Az erdőgazdálkodási gyakorlati feladatok a következő verseny-számokból álltak: erdősítés leírása, becslési feladatok, gyérítésjelölés, választékolás, rönk- és sarangszámbavétel, szállítójegy-kitöltés, trófeabírálat.

A versenyen Molnár Tamás (Letenyi Erdészet) bizonyult a legjobbnak 831,3 ponttal, őt a tavalyi év után ismét Lukács Viktória Katalin (Bánokszentgyörgyi Erdészet) követte a

Az országos versenyen, melyet az Országos Erdészeti Egyesülettel közösen idén a Gyulaj Zrt. szervezett június 19–20-án a Lengyel-Annafürdő parkerdőben és a Tamási-Miklósvár lőtérén, Molnár Tamás negyedik helyen végzett, alig néhány ponttal lemaradva a harmadik helyezettől.

Gratulálunk a versenyzőknek, és további munkájukban szép szakmai sikereket kívánunk!

Fűr Tamás

Piaci trendek a fakereskedelemben

Összeomló fapiac

(Folytatás az 1. oldalról.)

A legkomolyabb gondok mégis az energetikai célú választékok értékesítésénél jelentkeztek. A januári felfokozott kereslet március végére szinte teljes mértékben eltűnt. A heiligenkreutzi és más ausztriai erőművek bezárásával komoly probléma mutatkozott mind az apríték, mind pedig a hengeres energiafa értékesítésében. A hazai erőművek a hír hatására azonnal elkezdtek nyomást gyakorolni a beszállítói szektorra, és a minőségi követelményeik szoros betartását írták elő. Majd ezt követően a magas készletek és a túlkí-

nálat miatt jelentős árcsökkenéseket vezettek be. A kedvezőtlen változások miatt a korábbi években megszokott nyereségtartalmat nem tudtuk elérni ezeknél a választékoknál.

Az enyhe tél és a magas tűzifaár következtében a viszonteladói értékesítésünk jelentős mértékben visszaesett. A vásárlási kedv fafajonként változó. Míg a bükk és a gyertyán esetében nem tapasztaltunk értékesítési problémát, addig a tölgy, cser és akác fajok tűzifaválasztékai csak nagy nehézségek árán értékesíthetők.

Az Európa-szerte megjele-

nő nagy mennyiségű faanyag azt eredményezte, hogy a megtermelt választékok jelentős részét kínálati piacon kellett értékesíteni, melynek komoly árcsökkenő hatása volt. A Társaság által tervezett árbevétel a folyamatos korlátozások, valamint a tűzifa és a sarangolt választékok keresletének csökkenése miatt jelentősen elmaradt a tervezettől. Amennyiben a fent leírt piaci trend tovább folytatódik, akkor a cég által tervezett árbevétel az év hátralevő részében veszélybe kerülhet.

Trojko Péter
kereskedelmi osztályvezető

A hagyományokhoz híven idén is a Föld napjához kapcsolódóan ültettük el az Év fáját a nagykanizsai Csónakázó-tónál.

A 2019-es év fafaja a szavazatok alapján a sajmeggy lett, középhegységeink bokorerdőinek vadgyümölcsje, amely a jelenlegi túltartott nagyvadállomány miatt visszaszorulóban van. Korábban fáját pipaszárak, sétatálcák és igényesebb faragványok készítésére alkalmazták, termése likőralapanyag.

A programon részt vett az OEE Szombathelyi Helyi Csoportjának szép számú delegációja, illetve a nagykanizsai Boldog Donáti Celesztina Óvoda Katica csoportja. A csemetét Dénes Sándor, Nagykanizsa MJV polgármestere, Bugán József, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vezérigazgatója és Rosta Gyula, a Zalaerdő Zrt. vezérigazgatója közösen ültették el.

Ábel gőzös újra „munkában” Mangalicatartás Vétyemben

Sokak kedvenc gőzmozdonya, Ábel tavasszal visszatért a zalai dombok közé. A mozdonyt ünnepélyes keretek között indította útjára ismét a Zalaerdő Zrt. 2019. május 10-én. Az ünnepségen Cseresnyés Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium parlamenti államtitkára, a Mura Nemzeti Program miniszteri biztosa, valamint Rosta Gyula vezérigazgató köszöntötte a megjelenteket. A műsorban közreműködött a Nagykanizsai Fúvószenekar.

Cseresnyés Péter elmondta: a kerékpáros turizmus összekapcsolható a Zalaerdő Zrt. erdei vasutat érintő fejlesztési terveivel, és megvalósulhat az az elképzelés, hogy a természeti értékeket kisvasúton felkereső turisták arról leszállva kerékpáros túrákon is részt vehetnek.

Rosta Gyula kiemelte, hogy a Mura Program keretében az erdei vasúthálózatra, illetve egyéb közjóléti fejlesztésre mintegy 1 milliárd forintot fordíthat a Zalaerdő Zrt. A program részeként volt lehetőség a gőzmozdony felújítására is, továbbá a közeljövőben megújul egy

település központjáig, illetve szintén a Mura Programnak köszönhetően már épül a Budafai Arborétum új fogadóépülete.

Ábel 2017 februárjában elérte 60 éves korát, így az érvényes szabályozás szerint a kazán fővizsgás felújítását – az előírás szerint folyamatosan elvégzett kazánbiztosi vizsgálatok és szakszerű javítások ellenére – már nem lehetett tovább halasztani, s a mozdonyt ideiglenesen le kellett állítani.

A felújításra kiírt pályázatot a debreceni székhelyű Energoszerviz Kft. nyerte, amely korábban a nagycenki „And-

gálatát, szükség szerinti javítását is tartalmazta. Ábelt tavaly márciusban szállították Debrecenbe. A kazán kiemelése és tisztítása után az első elvégzett kazánbiztosi szemlén világossá vált, hogy a kazán javítása a tervezettnél komolyabb beavatkozást követel a kazán merevítését szolgáló támrudak szakadása és a kazán falának jelentős korrodálódása és elvékonyodása miatt. A kerékpárok mágnesporos vizsgálata során megállapították, hogy a hajtó kerékpár forgattyúján és a forgattyúcsapon repedések találhatók, melyek nem javíthatók. Az új forgattyúk legyártására alternatívaként felmerült a forgácsolt-hegesztett kivitelű kialakítás, de az igénybevétel mértéke és a hosszú távú üzembiztonság érdekében a klasszikus, kovácsolt szerkezetű forgattyúk legyártatása mellett döntött a Társaság. A gyártáshoz szükséges műszaki kapacitás szűkössége miatt

A Zalaerdő Zrt. is részt vett a fekete mangalicák megőrzésében

A mangalica a többi zsírsertéstől és a modern fajtától küllemében, testfelépítésében és szőrzetében is eltér. A tenyészetekből ismert szőke, vörös és fecskehasú mangalicán kívül fekete mangalicaállomány is található hazánkban, melynek génmegőrzésében, dunántúli elhelyezésében másik kettő erdőgazdasághoz hasonlóan a Zalaerdő Zrt. is részt vett.

halk rőfögésükkel hamar elnyerték a diákság szimpátiáját.

Szakmai nap keretén belül az OEE Szombathelyi Helyi Csoportjának tagjai is megnézték a Letenyi Erdészet által működtetett bemutatókeretet, továbbá a Dél-zalai Kék Virág túracsapat nagy létszámú cso-

(Fotó: Steyer Edina)

A Tormaöföde Vétyem-majori bemutatókeretben 59 darab fekete mangalicát tartottunk kültéren, biztosítva a szakszerű tartási, takarmányozási körülményeket, állategészségügyi felügyeletet.

A lovászai Buda Ernő Körzeti Általános Iskola felső tagozatos diákjai is megnézték az állo-

mányt. Az érdeklődő diákoknak és pedagógusoknak Ernszt Tamás, a Zalaerdő Zrt. vadászati és halászati előadója tartott ismertetőt a mangalicafajtáról, kialakulásukról és jelentőségükről. A gyerekek megtekintették a kerítéssel határolt állatot, melyek gyaluforgácsszerűen göndörödő szőrzetükkel,

portjának is bemutató eladást tartott Ernszt Tamás.

Az állomány a magyar állatfajták közül az 1900-as években a tenyészetekből eltűnt, magas genetikai értéket képviselő ritka vonalat reprezentálja, melyet április végén hazai mangalicatenyésztőkhöz szállítottak el.

(Fotó: Csanádi Sándor)

8 kilométeres szárnyvonal, melyen keresztül elérhető lesz horgásztó, vendégház és kerékpáros csatlakozási lehetőség. Mindemellett meghosszabbítják a kistolmácsi pályaszakaszt a

rás” és a szilvásvárad „Szilvi” gőzmozdony felújítását is végezte. A pályázati kiírás, illetve a megkötött szerződés a kazán felújítása mellett a mozdonygépezet és a kerékpárok vizs-

a kerékpárok összeszerelése, így a felújítás befejezése a tervezetthez képest némileg később.

Montskó Sándor,
Steyer Edina

Programok

MÁJUS, JÚNIUS, AUGUSZTUS, SZEPTEMBER, OKTÓBER:

Gombaismereti túrák a Zalakaros és a Lenti környéki erdőkben, a gombamegjelenés függvényében

További információ: www.zalaerdo.hu, facebook.com/Zalaerdo
Túrávezetők: Gál Sándor (Zalakaros, +36-30/474-2130); Stefanich Péter (Lenti, +36-30/464-4558)

AUGUSZTUS 31.

Zalai Vadászati Évadnyitó a Sohollári-völgyben

További információ: www.zalaerdo.hu, facebook.com/Zalaerdo, kozjolet@zalaerdo.hu

Pannónia találkozó 2019

46. alkalommal találkoztak a térség osztrák, szlovén és magyar erdészei

A határon átnyúló szakmai kapcsolatfelvétel ötlete egy 1972-es vándorgyűlésen született meg, abban az időben, amikor a politikai légkör még nem igazán kedvezett akár a Jugoszlávia, akár az Ausztria felé való közeledésnek. Az elhatározást tett követte, és 1973-ban létrejött az első, Pannónia találkozó néven dedikált szakmai látogatás a határon túlra, melyben zalai részről id. dr. Páll Miklós, több évtizede nyugdíjban lévő kollégáinknak voltak elévülhetetlen érdemei.

Erdész elődeink által megvalósított közel 50 éves hagyományt az utódok töretlen lelkesedéssel viszik tovább. Megtalálható ugyanis mindhárom ország erdészszakmai szervezetében egy következő generáció, akik nem hagyják elveszni azokat az értékeket, amelyeket örökségül kaptak.

2019-ben a szlovéniai Mura-szombat térségének erdész szervezetei látták vendégül az osztrák, valamint a Vas és Zala megyei magyar kollégáikat. Az OEE Nagykanizsai Helyi Csoportját Rosta Gyula vezérigazgató, Varga Attila HCs-elnök, és Páll Tamás vadászati felügyelő képviselte. A május 30–31-én megtartott találkozó első napján részletesen megismerhettük a néhány éve gyökeresen átalakított állami erdőgazdálkodás,

és az újonnan létrehozott, az ország erdeinek 20 százalékát (235 ezer hektár) kezelő Szlovén Államerdészet (SSF) céljait, működését, az országos szinten centralizált gazdálkodás előnyeit és hátrányait. Az előadások sorában helyet kaptak a természetvédelmi témák is: a Natura2000 európai célkitűzései és annak „szlovén módszerekkel” történő megvalósítása, illetve a Muravidéket érintő természetvédelmi programok bemutatása. A délután folyamán a fenti témákat terepen is folytattuk. A Mura-ártér égerfűz, és tölgy-kőris-szil társulásainak egészségügyi állapota, invazív fajok, felújítási nehézségei, az ott folyó gazdálkodás természetvédelmi korlátozásai sokban hasonlítanak a hazai viszonyainkhoz. A szakmai prog-

ramot követő kulturális és gasztronómiai egyveleg (Od-ranci – Szentháromság-templom, Lenkovci – nagy területen megvalósított üvegházás paradicsomtermesztés, Mura-szombat – világiállítás-pavilon, vacsora és italkóstolás) nagyban segített a térség egyéb értékeinek megismerésében.

A második nap már dombvidéken, a Goričko Natúrpark térségében telt. A régió az Őrség tájegységünk szomszédjaként, az osztrák–szlovén–magyar határ közelében helyezkedik el. A természetvédelem, vadgazdálkodás témaköröknek megismerését követően egy korszerű, interaktív múzeum meglátogatása során betekintést kaptunk a vidék geológiai múltjába, a vulkánok működésének látványos imitációjába.

Öt év elteltével 2020-ban ismét az OEE Nagykanizsai Helyi Csoportja lesz a házigazdája ennek a nagy múltú visszatekintő rendezvénynek. A feladat adott: tartalmában és színvonalában magas minőségben, a hagyományokhoz méltó találkozó megszervezése.

Varga Attila

OEE nagykanizsai HCs-elnök

A 125 éve született vitéz Páll Miklósról emlékezünk

Egy erdőgondnok szakmai és emberi helytállása a XX. század nehéz évtizedeiben

Szakmai közvéleményünk előtt ismert, hogy részvénytársaságunk, a Zalaerdő Zrt. és az OEE Nagykanizsai Helyi Csoportunk is mélyen elkötelezett gazdag szakmai múltunk emlékeinek megbecsülésében, melyek feltárásával és bemutatásával nem csak szakmánk megőrzésére érdemesített hagyományai iránti kötelességünket teljesítjük, hanem hazánkhoz való ragaszkodásunkat, s ezáltal nemzeti önazonosságunkat, identitásunkat is erősítjük.

A múlt, az emlékek megőrzésének mindenkor fontos jelentőségét ismert személyiségek – akár itthoniak, akár külföldiek – gyakran hangoztatták. Szabad legyen vitéz Páll Miklós hercegi erdőmérnök, erdőgondnok születésének 125. évfordulója alkalmából néhány örökbecsű gondolatot felidézni:

„Csak a múlt megbecsülésén épülhet fel a jövő!”

(gróf Széchenyi István)

„Vannak dolgok, melyeknek emlékezete nélkül nincsen jövő!”

(Kossuth Lajos)

„Emlékek nélkül nemzetnek híre csak árnyék!”

(Vörösmarty Mihály)

„A múltba való emlékezés nem más, mint a jövő iránti elkötelezettség!”

(Szent II. János Pál)

E gondolatok jegyében kívánom röviden felvillantani egy olyan szakember, mindenekelőtt ember példamutató életútját, akinek szakmai nagysága, elismert tekintélye és felelősségérzete mellett, csak segítőkész, humánus magatartása volt nagyobb.

Erdészettörténetünkben ritkaságszámba megy, hogy az erdészszakmán belül, az erdőmérnöki pálya négy nemzedéket tudjon egymást követően felmutatni. Külön is érdekesség, mint a folytonosság kedves őrzője, hogy mindegyik nemzedékben jelen van a Miklós keresztnév. Úgy gondolom, hogy a címben jelzett jubileumi megemlékezés előtt nemes kötelességünk bemutatni néhány mondatból a „dinasztia alapító”-t is, aki a legelső Miklósként 1860-ban, a Maros–Torda vármegyei erdélyi falucskában, a Nyárad-parti Backamadarason látta meg a napvilágot. Pályaválasztásában a csodálatos természeti környezet, s nem utolsósorban a székelyek szent hegyén, a Hargitán található kis családi birtok, egy gyönyörű ősbükkös lenyűgöző hatása is motiválta. Útja a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémiára így nem véletlenül vezetett, ahol erdészeti tanulmányait 1887-ben fejezte be. Ezt követően visszatért szűkebb hazájába, Nyárádszeredába, ahol idővel magyar királyi főerdészként az ottani kincstári (állami) erdőgazdálkodást vezette. Később családjával Aradra költöztek, mivel megbízták a városban székelő Magyar Királyi Erdőfelügyelőség vezetésével, főerdőtanácsosi rangban. Itt is hunyt el 1924-ben.

A fia, a második nemzedék Miklósa, akire 125 éves születési jubileuma alkalmából most emlékezünk, 1894. május 5-én született Nyárádszeredában. A szülőföld erdészeti szépsége és édesapja munkásságának látványos és megragadó hatása egyértelműsítette, hogy ő is az erdőmérnök-képzés selmecbányai fellegvárát választotta tanulmányai színhelyéül, ahol az Aradon tett jeles érettségije után, 1912-ben a főiskola büszke polgára lett.

Erdőmérnöki oklevelét szóbeli kitüntetéssel azonban csak 1920-ban a Kaán Károly által vezetett vizsgabizottság előtt tudta megszerezni, mivel még Selmecbányáról katonaként a világháború poklába került, s többszörösen kitüntetett tűzértsztként végigharcolta azt.

Kaán Károly a tehetséges fiatal mérnököt – államvizsgáját követően – meghívta a Földművelésügyi Minisztériumba dolgozni, ahol az akkor induló, nagyszabású alföldfásítási munkák egyik irányítója lett. Mivel csakhamar kiderült, hogy a hivatali munka nem az ő világa, s a gyakorlati életbe vágyva – Kaán Károly beleegyezésével – elfogadta Rimler Pálnak a Herceg Esterházy Hitbizomány központi erdőigazgatójának ajánlatát, s 1921 szeptemberében elfoglalta új munkahelyét a hitbizomány Bánokszentgyörgyi Erdőgazdálkodásánál két éves próbaidőre, mint segéderdőmérnök. Kaán Károly erős ösztönzésére, erre az időszakra esik a házi kezelés érdemi bevezetése, az erdőterületek bérbeadási gyakorlatának megszüntetése, s ez a hitbizománynál egy újabb erdőgazdálkodás létrehozását tette szükségessé, nevezetesen Szentpéterföldön.

A határozott elképzelésű és fellépésű, ambíciós, szakmailag kifogástalanul felkészült fiatal erdőmérnökre felfigyelve, az új erdőgazdálkodás megszervezésével és vezetésével Páll Miklóst bízta meg, s egyúttal 1923-ban az erdőterületi állományban is véglegesítették.

Ebben az esztendőben született meg a harmadik nemzedéket képviselő elsőszülött Endre fia, aki később szintén neves erdőmérnökként és vadászként, s nem utolsósorban kiváló vadászati szak- és szépíróként öregíti majd a patinás Páll nevet, a jeles családi örökséget.

Az új erdőgazdálkodásra a szentpéterföldi területen rengeteg szakmai feladat, kihívás várt. A háború következményeként sok volt az üres, magára hagyott vágásterület, a fiatalosok elhanyagolt állapotban voltak, a kiritkított, túlkoros bükkösök jelentős területtel bírtak.

A bükk felhasználása ipari faként az idő tájt még nem volt gyakorlat, a tölgy és a fenyő után harmadrendű fának számított, ő azonban fafaragókat foglalkoztatott, s aprószerfaként szerszámnyeleket készített. Mindezeket azonban megelőzte, hogy több csemeteket is létesített, s a kikerülő csemetékkel fokozatosan megkezdte az üres vágásterületek beerdősítését.

Külön gondot fordított az erdőgazdálkodás épületeinek, s azok környezetének mérnöki igényességgel való kialakítására, s majorgazdát foglalkoztatva, látványos majorgazdaságot is létrehozott, a kis kolónia részbeni önellátásának biztosítására. A faanyagmozgatás biztonsága érdekében fogatgazdaság szervezése is szükségessé vált. Forradalmi újdonsága volt, amikor a gondnoki irodát és az erdészlakásokat üzemi telefonvonallal köttette össze. Úttörő jellegű munkaszervezési megoldásai példaértékűek voltak másik erdőgazdálkodások részére is. Kezdeményezésére halastavakat is létesítettek.

Erdei munkásainak pontos bérezésére külön is nagy gondot fordított, ebben különösen nem tudott elnéző lenni.

A '20-as évek közepe felé megoldódott a bükk ipari felhasználásának kérdése Európa-szerte, ugyanis az úgynevezett Thonet-eljárással, gőzöléssel, megoldották a bútortipari felhasználást. Ez nálunk is ösztönözte a bükkösök szakszerű kezelését. Páll Miklós igen szép eredményeket ért el a természetes felújítások bevezetésével és alkalmazásával, melynek eredményeit egyre több minőségi bükkállomány bizonyította.

Látványos lépése volt, amikor elkérte a hitbizomány igazgatóságától egyik kiállítási pavilonját, s Szentpéterföldön, a festői szépségű Sarokréten vadászház céljára felállíttatta, amely azóta átalakításokkal a Zalaerdő Zrt. egyik legszebb ilyen objektuma. Az itteni erdők vadászterületét József főherceg bérelte 1926–1938 között, a kis vadászház pedig meleg és biztonságos szálláshelyét szol-

gálta. A főherceg külön is nagyra értékelte az erdőgondnok munkásságát is, s becsülte egyenes jellemét, korrektségét, szavahihetőségét és pontosságát.

Említsük meg, hogy a családja öröme is ez idő tájt, 1930-ban megszületett másodszületett Miklós fia, aki később szintén neves erdőmérnökként lépett édesapja örökségébe, s főleg erdőművelési vonalon szolgálta magas szinten a zalai erdőket.

Az erdőgondnok külön szívügyének tekintette az erdészeti szakszemélyzet utánpótlásának biztosítását. Az erdőn dolgozó, tisztességes, törekvő fiatalokat bejuttatta az esztergomi erdőőri szakiskolába, s az iskola elvégzése után foglalkoztatta őket a gondnokságnál. Több tehetséges erdészt kinevelt így.

Az erdőgondnokot Zalának e nagyon szegény részén a lakosság külön is tisztelte emberségéért, aki lehetőségeit meghaladva, gyakran segített az elesettebb családokon hol tűzifával, hol építkezési anyaggal, sokszor ingyenesen is. Előfordult, hogy még a kérvényeiket is maga írta.

Rendkívül alapos munkáját elismerve, Páll Miklóst 1936-ban hercegi erdőmesterré léptették elő. Miután Bánokszentgyörgyön 1941-ben megüresedett az erdőgazdálkodási állás, elsősorban családja érdekében, kérte áthelyezését, melyet az igazgatóság teljesített. Itt már jobb életkörülmények fogadták, mint Szentpéterföldön, volt orvos, nem beszélve a villanyról és a telefonhálózatról. Még ugyanebben az évben háborús érdemei elismerésül felvették a vitézi rendbe.

A háború alig három év múlva elérte hazánkat is. Az akkor már vitéz Páll Miklós emberi nagysága, embertársai iránti tisztelete, felelősségérzete nagy és remélt biztonságot jelentett Bánokszentgyörgyön és a környéken lakók életében, mivel az erdőgazdálkodást, mint az itteni katonai körzet századosi rangú parancsnoka, hadiüzemmé nyilváníttatta. Sok embert, köztük iparosokat és fiatal leventéket tudott így az erdőn foglalkoztatni, megmentve őket a frontra hurcolástól, a biztos haláltól.

A háború vihara őt is sokszor életveszélyes helyzetbe sodorta, a szovjetek többször is letartóztatták, elengedését a lakosság mindig örömmel és nagy megnyugvással fogadta.

A háborút követő időszak további megpróbáltatásokat tartogatott számára. A lakosság bizalmából 1948-ig a Nemzeti Bizottság elnökeként segítette az életet megindítani, a rendet fenntartani.

Az erdőgondnok 1946-ig vezette az immár állami erdőgazdálkodást. Még ebben az évben főtanácsosként felügyeleti tiszt lett, hat zalai állami erdőgazdálkodás, két fűrészüzem és a vasútüzem tartozott ellenőrzése alá.

A kibontakozó kommunista diktatúra hamarosan ellenséget látott az erdőtisztekben, így Páll Miklós sem kerülhette el a korlátozott és basáskodó, vezető állásokba avanszált emberek rosszindulatát, féltékenykedését, szellemi terrorját. Páll Miklóst először Zalaegerszegre helyezték kisebb szakmai beosztásokba, majd az '50-es évek derekán – zalabaksai székhellyel – szakfelügyelői munkakört kapott, s e munkaköréből vonult nyugállományba. Sajnos a sok megpróbáltatás miatt megrendült egészségi állapota már csak igen kevés időt engedélyezett számára, mert 1959-ben – 60 évvel ezelőtt – elhunyt. Hamvai a nagykanizsai köztemetőben nyugszanak.

Vitéz Páll Miklós nemcsak elismert gyakorlati szakember volt, a szakma elméleti kérdései sem álltak távol tőle. Említsük meg egyik fontos előadását, melyet Budapesten, az OEE fórumán tartott az '50-es évek elején a „Táji erdőművelés bevezetésének lehetőségei” címmel, amely előadás az 1963-ban kiadott „Táji erdőművelési irányelvek és eljárások” című országos utasítás elkészítésénél alapvetésül szolgált Zala megyére nézve.

Az erdőgondnok életét részben teljessé tette, hogy két fia, Endre és Miklós is az erdőmérnöki pályán boldogult még életében, s az utóbbi felesége Éva asszony is ezt a szép, de sokszor küzdelmes pályát választotta a családnevelés mellett, országos szakmai elismertséget szerezve. Fiuk az ifjabb Miklós és Tamás ma a Zalaerdő Zrt. megbecsült erdőmérnökei, beteljesítve általuk a négy nemzedék alkotta nem mindennapi szakmai örökséget.

Befejezésül joggal tehető fel a kérdés: mit üzen vitéz Páll Miklós szellemisége a XXI. század mai, s majdani zalai erdészársadalmának. Mindenekelőtt önzetlen hazaszeretetet, határozott emberi-erkölcsi tartást, magas fokú szakmai igényességet, kötelesség tudást, s helytállást a legnehezebb körülmények között is.

A 2007. november 20-án állított, emléket őrző szobra legyen bronzba öntött intelem és buzdítás mindazok számára, akiknek Zala megye erdeinek sorsa van, s majdan lesz letéve.

Dr. Baráth László

A megemlékezés elhangzott 2019. május 23-án az OEE Nagykanizsai Helyi Csoportjának szakmai napja keretében, Bánokszentgyörgyön, vitéz Páll Miklós erdőmérnök szobrának koszorúzása alkalmából.

(Fotó: Godinek-Tóth Anita)

Kellemes hangulatú, igazi családi programon vehettek részt mindazok, akik ellátogattak június utolsó szombatján Csömödérbe, az erdei vasút Kisvasút Napjára. Az erdei vasutas utazás mellett kulturális és gyermekprogramokkal, kutyás bemutatóval várták az érdeklődőket. A megjelenteket Kreiner Roland, a Zalaerdő Zrt. termelési igazgatója és Cseresnyés Péter miniszterhelyettes, a Mura Program miniszteri biztosa köszöntötte. A megnyitón közreműködtek a lenti Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola növendékei, valamint a Kerka Táncegyüttes tagjai.

Steyer Edina

Szoros kötődés

Erdészéletutak – áll a kötet borítóján, amelyet egy nagykanizsai fogadó egyik asztalánál beszélgetve lapoztam fel cikkünk szereplőinek társaságában. A könyv az elmúlt bő hetven esztendőben Zala megyében tevékenykedett erdőmérnökök munkásságát foglalja össze, köztük a Páll család öt tagjának szakmai életútját.

Vendéglátóimat nemzedékek óta szoros kötelék fűzi az erdészszakmához, egyszerűs mind pedig a környékhez, amelynek hosszú évtizedes pályájukat szentelték.

A nagykanizsai Csónakázótó parkolójába érve órára pillantottam, majd kényelmes léptekkel elindultam a víz felé, hogy vendéglátóim érkezéséig elidőzzek kicsit a parton. A távolban egy félsziget, s az ahhoz vezető kis híd tűnt fel, ám mihelyst feléjük vettem volna az irányt, a hirtelen jött zápor véget vetett az idillnek, így csakhamar ismét az autóban találtam magam. Aggodalmam azonban gyorsan elszállt: pár perccel később kitisztult az ég, és végre folytathattam utam a korábban kitűzött cél felé – immáron a Páll család három tagjának társaságában.

SZERETETT ZALAI ERDŐK

Találkozásunk helyszíne távolról sem volt véletlen. A Csónakázótó és a szomszédos parkerdő létrejötte ugyanis idősebb dr. Páll Miklósnak – Miklós bácsinak –, az egykori Dél-zalai Állami Erdőgazdaság osztályvezető főmérnökének köszönhető. „1965–1970 között az állam közjóléti beruházások sorát valósította meg, így vettem fel az ötletet, hogy érdemes lenne létrehozni a város közelében egy parkerdőt és egy tavat” – emlékezett vissza a régi időkre a nyugalmazott főmérnök. A városvezetés támogatta elképzelését, így az 1970-es évek közepére befejeződött az építkezés. Az egykori katonai gyakorlótér helyére fenyőkülönlegességeket ültettek, s kész lett a tó is, hogy az ünnepélyes megnyitót követően már családok vehessék birtokukba a környéket.

Miklós bácsi idejének egy részét egzóta fajokkal való kísérletezésre fordította: szívének különösen kedves az Észak-Amerikában őshonos zöld duglászfenyő, amely kitűnően alkalmazkodik a hazai körülményekhez, s a számára megfelelő helyen, viszonylag rövid idő alatt jó minőségű és nagy mennyiségű faanyagot ad. „50 éve már, hogy létrehoztunk belőle kísérleti állományokat. Ha tehetem, autóba ülök, és kimegyek ezekre a területekre; igazán különleges érzés az akkor telepített fák között sétálni” – mesélte Miklós bácsi.

A természet szeretete generációk óta meghatározza a család sorsát: nagyapja, apja és bátyja is az erdésznek, az erdőnek szentelte életét, s nem volt ez másképp felesége esetében sem, aki erdőmérnökként az ország egyik legnagyobb csemetekertjének létrehozásában és működtetésében is tevékeny szerepet vállalt.

KITAPOSOTT ÖSVÉNYEN

Mindezt figyelembe véve nem meglepő, hogy gyermekeik már egészen kis korukban eldöntötték, hogy ősük útjára lépnek majd. „Amikor a szüleink hazaértek a munkából, legtöbbször az erdő került szóba, a hétvégéken pedig javarészt az erdőt jártuk” – vette át a szót édesapjától Páll Tamás,

tos szerepet játszottak abban, hogy nem tért le a fiatalon megkezdett útjáról.

Zala megye sokak számára ismert nagyvadállományáról, különösen a gímszarvasairól, amelyeket fenn-, illetve egybetartani, állományukat ápolni igencsak szép feladat. „A térség völgyeiben rengeteg falu található, környékükön háztáji földekkel és szőlőhegyekkel, ez pedig kedvezőtlen életteret teremt a gímszarvasoknak” – magyarázta Páll Tamás, immáron egy közeli fogadó asztalánál ülve. Errefelé nagy a vadkárveszély, a tulajdoni viszonyok sokrétűek, így a nagy távolságokra elvándorló, gímszarvasra épülő vadgazdálko-

hasonlóan Nagykanizsán született, az erdőmérnöki diplomája megszerzését követően azonban Balatonfüreden, az ottani erdőgazdaságnál kezdte pályafutását. „7 év után költöztem Nagykanizsára a családommal, majd 29 esztendeig az erdészeti hatóságnál, 2015 óta pedig a Zalaerdő Zrt.-nél dolgozom” – mondta Páll Miklós. Számos kihívással találta magát szemben szakmai életútja során, a Balaton-felvidéket jellemző gyenge minőségű talajok és erdők, az erdőfelügyelőséget ért megannyi változtatás a rendszerváltás idején és utána, valamint a bő két évtizede tartó igazságügyi szakértői munkája egyaránt

például a közös vadászatok alkalmával is fennáll a testvérek között. Munkájukból adódóan gyakran hódolnak hétköznapi hobbijuknak külön-külön, ám mikor közös vadászatra indulnak, az valóságos ünnepnap számukra. Ahogy Páll Tamás fogalmazott, ez az elfoglaltság nekik távolról sem a trófeagyűjtésről szól, hanem a természetben töltött idő szépségéről, a találkozás és a beszélgetések örömeiről. Hangsúlyozta, hogy a családjukat jellemző értékrend szemben áll a mai, teljesítmény- és nyereségorientált világban megszokott szemlélettel. Csatlakozva a gondolathoz, Páll Miklós azt

emelte ki, hogy a magányos farkasok helyett csapattagokra van szükség, hisz ezt támasztotta alá eddigi pályafutása is: a közös gondolkodás, az együttműködés jelentette a siker kulcsát számos esetben. E szemlélet létjogosultságát vendéglátóim alátámasztották az Erdészéletutak című kötetel is. Abban édesapjuk kortársa, dr. Baráth László nyugalmazott erdőmérnök gyűjtötte össze a Zala megyéhez köthető erdőmérnökök szakmai életútját – köztük a Páll család tagjainak munkásságát is.

Szőcs Attila
(Megjelent A Mi Erdőnk c. magazin 2019/2 számában)

Szabó Lőrinc:

Nyár

Nyár. Kert. Csönd. Dél.

Ég. Föld. Fák. Szél.

Méh döng. Gyík vár.

Pók ring. Légy száll.

Jó itt. Nincs más

csak a kis ház.

Kint csönd és fény.

Bent te meg én.

Aranyosi Ervin:

Kutya-meleg

Kutyavilág, kutya-meleg,

nem csoda, hogy elpilledek.

Lóg a nyelvem és úgy hiszem,

sehol sem jó, csak a vízen!

Gumimatracon nyújtózom,

hullámokon ringatózom,

ne is kelljen már mást tennem,

csak a nyarat kiélveznem!

Hát nekem ez volt az álmom,

úgy döntöttem idén nyáron,

így nyaralok, lustán, szépen,

hűsölve a medencében...

Fotó: Léránt János

Fotó: Csatlós Norbert

a fiatalabbik testvér, aki nemcsak szüleire, hanem három évvel idősebb bátyjára is példaképként tekintett. Az általa kitaposott ösvényt követve jelentkezett a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karára, a végzést követően, 1983-ban pedig a Zalaerdő Zrt.-nél helyezkedett el, ahol azóta is vadászati felügyelőként dolgozik. 26 esztendő bizony hosszú idő, így adódhat a kérdés, miért kötelezte el magát e hivatás mellett. Páll Tamás szerint szoros kötelék fűzi a családot a zalai erdőkhöz, de a kihívások is fon-

dás fenntartása komoly kihívás elé állítja a Zalaerdő Zrt. munkatársait.

SAKMAI ÖSSZHANG

Páll Tamás – vagy inkább a Páll család – számára előny, hogy mindenki a maga szakterületéről hozott tapasztalatával, tudásával és tanácsával tudja segíteni a másikat. E megállapításom a fivérrel, Páll Miklóssal folytatott beszélgetésem közben nyert igazán értelmet. A Zalaerdő Zrt. ellenőrzési osztályának vezetője testvéréhez

sok megoldandó feladat elé állította. Utóbbit részletezve elárulta, hogy erdészeti és vadászati témájú vitás ügyekkel az egész országból keresik bíróságok, hatóságok és magánszemélyek. „A megoldandó feladatok között gyakran akad tulajdonosok közötti elszámolási vita, sűrűn kell szakértenem vadkárrel kapcsolatos ügyekben, illetve készül egy vadkárbecslési útmutató is, amelynek összeállításában közreműködtem” – folytatta Páll Miklós.

Az összhang azonban nemcsak a szakmán belül, hanem

Az 150. vándorgyűlés Sikeres programok

Ismét szakmai és baráti összejövetelt tartottak a magyar erdészek

A korábbi napok özönvízszerű esői és viharai után az időjárás is kegyeibe fogadta a szervezőket, így az utolsó akadály is elhárult ahhoz, hogy hangulatos és emlékeztető vándorgyűlést tartson az Országos Erdészeti Egyesület. Egy éve a Gyulaj Zrt. vállalta magára, hogy helyet biztosítson, megszervezze és szakmai tartalommal töltsse fel az immár 150. alkalommal összehívott erdészthalálkozót. A vállalat tett és siker koronázta, a rendezvényt hangulatos környezetben és sokszínű tartalommal állították össze, ahol mindenki megtalálhatta az érdeklődésének leginkább megfelelő szakmai, kulturális vagy éppen szórakoztató programot.

Immár harmadik éve, hogy az OEE budapesti vezetősége aktívabb szerepet vállal a vándorgyűlések szervezésében. A jelentkezések, regisztrációk, pénzügyi elszámolások, szállás és étkezés biztosítása mellett az ünnepi közgyűlés lebonyolítása is a központ feladata lett. A forgatókönyv is jelentősen módosult: első nap rendez-

zik meg a közgyűlést, azt követően a baráti találkozót, majd a szombati nap ad lehetőséget terepi programokon keresztül a vendéglátó erdőgazdaság bemutatkozásának.

A közgyűlésnek és baráti találkozóknak a tolnai megyei Lengyel település Apponyi-kastélya és annak parkja adott otthont. A megnyitó és az ün-

nepi köszöntők után adták át a 2019. évi egyesületi díjakat. A díjazottak névsora egy hosszú folyamat végső eredményeként állt össze, hiszen helyi csoportok és szakosztályok javaslata régiós egyeztetésen, díjbizottsági és elnökségi kontrollon, majd pedig küldöttgyűlési szavazáson ment keresztül. Álljon itt a díjazottak névsora, akiknek ezúton is gratulálunk:

Bedő Albert-emlékérem:

- *Bakó Csaba* (Szombathelyi HC)
- *Kristó István László* (Mátrafüredi HC)
- *Nagy Imre* (Rába menti HC)

Kaán Károly-emlékérem:

- *Babics István* (Nagykanizsai HC)
- *Kiss József* (Soproni HC)
- *Mizik András* (Balassagyarmati HC)

Decrett József-emlékérem:

- *Bán Gábor Sándor* (Balassagyarmati HC)
- *Fajfer István* (Sárospataki HC)

Az ünnepi közgyűlés az egy éve elhunytakra való megemlékezéssel zárult, akik között számos több helyi tagtársunk neve is szerepelt (Szabó László, Varga Tibor). Ezt követően a kastély és a park területén több kisebb kulturális attrakcióval kedveskedtek a házigazdák. Faültetés, festménykiállítás, zenés műsorok és pincelátogatás színesítették a programot, majd a vacsorát követően a Kerekes Band fergeteges koncertje adott lendületet az estének.

A szombati terepi programok a vendégeket 13 csoportra osztva mutatták be a Gyulaj Zrt. erdő- és vadgazdálkodását és a térség turisztikai látnivalóit. A helyszínek és témaválasztások teljes metszetet adtak a házigazda erdőgazdaság tevékenységéről, erdészeteinek gazdálkodásáról, természetvédelmi és közjóléti feladatairól. A több, kisebb létszámú program összeállításának előnye abban is megmutatkozott, hogy egyes kérdésekben a résztvevők személyesebb hangvételben, közvetlenebb módon tudták kifejezni véleményüket, álláspontjukat.

A találkozó hagyományos záróeseményeként a vándorújszó átadására került sor, ahol végre fény derült arra is, hogy a következő, 2020. évi vándorgyűlésnek a KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. ad otthont. Minden egyesületi tagtársunkat nagy szeretettel várják.

Varga Attila

OEE nagykanizsai HC-elnök

Fakitermelő verseny és családi nap a Csónakázó-tónál

Indulása, vagyis 2001 óta másodszor (első: 2015-ben – a Szerk.) rendezte a Zalaerdő Zrt. a Délnyugat-magyarországi regionális fakitermelő versenyt, amelyen rendszerint fakitermelő vállalkozások, illetve a katasztrófavédelem csapatai vesznek részt. A megmérettetés – amelyen ezúttal 13 csapat mérte össze tudását – május 11-én volt a nagykanizsai Csónakázó-tónál, egy időben a Zalaerdő Zrt. családi napjával.

A négy főből álló csapatok tagjai motorfűrész-szerelésben, valamint kombinált versenyszámban mérték össze tudásukat. A motorfűrész-szerelés során időre kell le- és felszerelni a vágószerkezetet úgy, hogy a vezetőlemez a művelet során meg kell fordítani. A kombinált versenyszám a fadöntést, a kombinált darabolást, gallyazást, választékolást, darabolást, hasítást és a hasított anyag sarangolását tartalmazza, így a versenyzők a fakitermelői munkavégzés teljes műveletét végrehajthatják.

A verseny lényeges feltétele, hogy az indulók minden esetben jól képzettek legyenek, a szigorú munkavédelmi előírásokat pedig maximálisan tartásuk be. *Gémes József* főszervező szerint azok a legjobbak, akik a legtöbbet gyakorolnak, s ahol a legtöbb tudás és megfe-

lelő szerszámok találhatók, ott a legkisebb esélye a balesetnek. Márpedig a verseny, illetve egyáltalán a fakitermelő munka elengedhetetlen tényezője a biztonságos munkavégzés.

Minden csapat kétszer hajtott végre az előírt versenyszámokat, a jobb eredmény számított a végső értékelésnél. Az összesített pontszám alapján a következő hat csapat jutott be a 2019. szeptember 7-i pákozdi döntőbe: 1. RITÓVI Kft. Mecsekerdő Zrt., 2. SEFAG Zrt. KNT Kft., 3. Zalaerdő Zrt. Bánokszentgyörgyi Erdészet, 4. Barcsi Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság, 5. Dráva-Völgye Középiskola Fiai, 6. Zalaerdő Zrt. „Stihlusosak”.

A Társaság családi napján a kicsiket és nagyokat egyaránt színes programokkal várták a szervezők. Reggel kezdődött a horgászat, a lövészet. A gyerekek az erdei tornapályán akadályversenyen vehettek részt, majd délután kézműves foglalkozás, állatsimogató várt minden kedves dolgozót és családtagjaikat. A népi játékokat és a kosárhintát egész nap a gyermekek szolgálatába állították, s lovaglásra is a teljes program ideje alatt volt lehetősége bárkinek. Ez utóbbit *Polai Attila*, a Nagykanizsai Erdészet területvezető erdésze, illetve a Panka Lovarda biztosította a lovagolni vágyók számára.

Ahogy négy évvel ezelőtt, idén is sok érdeklődőt vonzott a STIHL látványos Timbersports-bemutatója.

Pölöskei János

Steyer Edina

Babics István és Horváth Szilvia

(Hazai Erdész Magazin)

Személyi változások

A Zalaerdő Zrt. személyi állományában a közfoglalkoztatottak nélkül a statisztikai adatok alapján 2019 májusában 448 fő szerepelt. Nyilvánításunk szerint legfiatalabb dolgozónk hamarosan eléri huszadik életévét, a legidősebb betöltötte a 68-at, s nyugdíj mellett tevékenykedik nálunk. A 2019. év első 5 hónapjában 24 dolgozó távozott, a cikk írásának időpontjáig 21 főt vettünk fel.

Az év első felében nyugdíjba ment dolgozók: a Nagykanizsai Erdészetnél Béli Györgyné csemetekerti dolgozó, Gráczi Elemérné gazdasági vezető, Vass Lajosné díszfakerti munkás, a Bánokszentgyörgyi Erdészetnél Dobó Béla területvezető vadász, Illés László rakodógép-kezelő, Tkálec Károly területvezető erdész, a Lenti Erdészetnél Durgó Ferenc, a felfeldolgozó gép kezelője, Fülöp István kazánfűtő. A központ dolgozói állományából 2 fő ment nyugdíjba az év első felében: Szendrei Ferencné hivatalseg és Hopp Eszter Judit vadászati üzletkötő.

Új belépő a Nagykanizsai Erdészetnél Kiss Gáspár Levente erdőmérnök, aki az erdőművelési ágazatvezető munkakört kapta megbízatással. A Bánokszentgyörgyi Erdészethez Hári Dávid Barnabás került, hosszútávú munkakörben kezdett dolgozni. A Letenyi Erdészetnél Dunai Dániel hosszútávúként, Bíró Horváth Mónika erdészeti munkásként kezdett dolgozni. A Lenti Erdészetnél Fülöp István nyugdíj mellett újra kazánfűtőként tevékenykedik, Hajdú István rakodógép-kezelő, Molnár Attila kazánfűtő, Pétervári István, Rigó Árpád, Szabó Ernőné, Szekeres Dániel fafel-

dolgozó, Sebestyén János tehérgépkocsi-vezető, valamint Tüske József erdészeti segédmunkás az új belépők. A Zalaegerszegi Erdészetnél Csalló Dávid hosszútávúként, Somogyi János általános erdészeti munkásként kezdte meg munkaviszonyát.

A vezérigazgató-helyettesek személyi asszisztense, Domiánné Szolnoki Mónika távozott társaságunktól. Feladatait Perge Petra volt segédhivatalvezető vette át 2019. április 1-jétől. Helyére Leveliné Mihályi Katalin került korábbi munkaköre megtartása mellett. Az erdőgazdálkodási osztályt sem kerülték el a változások. Április 1-jétől Millei Dániel fahasználati előadó lett, Babics István a Nagykanizsai Erdészet állományából az osztályra került, munkáját erdőművelési előadóként folytatja tovább. Ernsztné Csányi Anita erdőművelési előadóként, de új feladatokkal folytatja munkáját, az erdésze-

tek erdőművelési feladatait koordinálja a csemetekertiek helyett. A Zalaegerszegi Erdészetből érkezett a központ kereskedelmi osztályára Kecskés Tamás erdőmérnök, aki 2019. május 1-jétől mint kereskedelmi ügyintéző dolgozik tovább a Társaságnál.

Vlasics-Szőkrény Beáta tartós távolléte miatt Győrfy Emőke Edit részmunkaidőben segíti az osztályt feladatainak ellátásában. Fűr Tamás erdőmérnök szintén május 1-jén került a közgazdasági osztályról az ellenőrzési osztályra belső ellenőr, szakfelügyelő minőségben. Pintér Tamás az erdőgazdálkodási osztály után a Zalaegerszegi Erdészetnél mint erdőművelési műszaki vezető dolgozik tovább. Változás történt a cég informatikai támogatásában is. Az informatikai csoportból saját kérésére távozott Kovács Zsolt Antal programozó, s érkezett Varga László gazdasági informatikus. A közjóléti és környe-

zetvédelmi feladatok terén is történtek változások. Fűr Kinsztler Anita munkakörét távollétéig Pálmai Katalin vette át mint környezetvédelmi előadó. A vagyongazdálkodási osztályon két új kolléga kezdett dolgozni, 2019. február 1-jétől Lesták Attila építési előadó, június 3-tól Jóna Richárd erdőmérnök gyakornok.

Történtek személyi változások az erdészeteknél is a felvételeken túl. Rosta Gyula vezérigazgató úr a Nagykanizsai Erdészetnél erdészetigazgatói feladatokat ellátó Filák Attilát 2019. április 1-jétől visszahelyezte fahasználati ágazatvezetői munkakörébe, s az erdészet igazgatásával megbízta Illés Györgyöt, aki korábban Letenyén látta el ugyanezt a feladatot. A Letenyi Erdészetnél Teke Jenő látja el a továbbiakban az erdészetigazgatói feladatokat, helyettese Gyergyák Lajos lett. Nagykanizsán további átcsoportosítások történtek, a csemetekerthez kapcsolódó feladatokat a továbbiakban – Babics István központba történt áthelyezése miatt – Gaál Krisztina látja el.

Szakmai nap Bánokszentgyörgyön és Zalaegerszezen

Megemlékezés és terepi tapasztalatcsere

Koszorúzással egybekötött megemlékezéssel vette kezdetét a Zalaerdő Zrt. és az OEE Nagykanizsai Helyi Csoport által szervezett szakmai nap 2019. május 23-án a Bánokszentgyörgyi Erdészet udvarán, ahol a helyi csoportunk tagságán kívül örömmel köszönthettük a Zalaegerszegi Helyi Csoport és az erdészeti hatóság megjelent tagjait, munkatársait is. A 125 éve született vitéz Páll Miklós erdőmérnök, erdőmesterről dr. Baráth László Bedő Albert- emlékérmes, nyugdíjas kollégánk mondott méltatást (a teljes szöveget „A 125 éve született vitéz Páll Miklósról emlékezünk” címmel olvashatják a 4. oldalon).

E nagybecsű, örökérvényű gondolatok után a szakmai nap résztvevőinek és a Páll család tagjainak jelenlétében Kreiner

lehet permetezni, az első kerék előtt szerelt, flexibilis csövön elhelyezett fix fúvókák pedig nyomvonalak kezelésére

a művelési szélesség 105 centiméter. A gép nagy előnye, hogy a ráépített keret a szedret és az iszalagot behúzza és elvágja, emellett a sorban található főfafajt nem vágja ki. A gépet működés közben is megtekinthettük, majd élénk szakmai eszmecsere alakult ki a különböző adottságú erdőterületeken történő alkalmazhatósággal kapcsolatban.

Utána ismét gépkocsikba szálltunk és tovább haladtunk a padári erdőtümbbe, Mikulásik Márton kerületébe, ahol a hegyi juharon jelentkező pusztu-

Herbi 4 mikrocseppes permetező

Roland termelési igazgató, vezérigazgató-helyettes a Zalaerdő és Varga Attila elnök az OEE Nagykanizsai HC-s nevében babérkoszorút helyezett el vitéz Páll Miklós bronz mellszobránál.

A megemlékezés végeztével gépkocsikba szálltunk, és a Zalaegerszegi Erdészet területére utaztunk, ahol Balázs Árpád kerületvezető erdész kolléga fogadott bennünket a pölöskei erdőtümbben. Friss pogácsa és némi üdítő elfogyasztása közben Pintér Csaba erdészeti igazgató úr ismertette a terepi programok sorrendjét, majd a helyi kollégák vezetésével az első helyszínre, a Pölöske 17 C erdőrészletbe indultunk. Az erdőrészletet lucfenyő-tarvágást követően, mesterséges úton, kocsánytalan tölgygel újították fel. A mára ötéves erdősítés területe a korábbi fenyves miatt erősen tuskós. Itt először egy MTZ 82 típusú traktorra szerelt Forrás 600-as függeszett permetezőt mutatott be Lochuk István vállalkozó. A 600 liter permetlével mintegy 4-5 ezer folyóméter nyomvonal, valamint erdősítésben teljes területen 2 hektár kezelhető. A teljesítmény természetesen a domborzati viszonyoktól függően változhat. A traktor hátulján lévő nagy hatású sugarú szórószerkezettel erdősítést

tesztik alkalmassá a gépet. Tömlővel, emberi segítséggel a nehezen elérhető helyek is vegyszerezhetőek. A traktorban GPS készülék elhelyezésével sikerült a vegyszerfelhasználást minimalizálni, és elérhetővé vált a teljes terület átfedése nélküli kezelése.

Másodikként Németh István vállalkozó a Herbi 4 permetezőket mutatta be. A gépek akkumulátorral működnek. Nagy előnye ezeknek a permetezőeknek, hogy az 5 literes tartályba az egyik esetben hígítatlan, a másik gép esetében alacsony hígítású vegyszer tölthető. A gépek mikrocseppeket képeznek, ezáltal egy tartálynyi szerrel mintegy fél hektár kezelhető. A gépek 70-80 illetve 120-140 centiméter szélességű területet fednek le a szórás során.

Vizsi Pál vállalkozó önálló elképzelések alapján egy kistelejesítményű hómaróra épített gépi sorközpólót mutatott be az érdeklődőknek, amely főként erősen gyomos erdősítésekben használható. A gép több sebességfokozatú, a vágószerkezet hidraulikus úton mozgatható, így a tuskók és egyéb akadályok könnyebben kikerülhetők. Napi teljesítménye 1 hektár azokban az erdősítésekben, ahol kevés tuskó van. Átlagos napi üzemanyagfogyasztása 8-12 liter benzin,

lásos folyamat különböző stádiumait tanulmányoztuk. A 8,69 hektáros Padár 2C átalakítás alatt álló erdőrészlet fő faja a bükk (45%), amely mellett szórt elegyben cser (16%) és kocsánytalan tölgy (6%) található, illetve mozaikszerű elegyben gyertyán (5%), hegyi juhar (13%) és vöröstölgy (15%). Az erdőrészlet növedéfköszövénygyerítés előírással rendelkezett, a nevelővágást 2019 februárjában hajtotta végre az erdészet. Előző évben az állomány jelölésekor még nem látszott komoly probléma a juharon, a fahasználatkor azonban már igen. A fertőzés a koronaágakon jelentkezik elsőként, így kezdeti tünetként a koronából induló, törzsön vé-

Koszorúzás

gigfolyó vékony fekete csíkot lehet megfigyelni. A felrepedező – táblákban leváló kéreg – alatt összefüggő fekete porszerű és letörölhető bevonatot képző spórátömeg a záró stádiuma a betegségnek, amikor a faegyed pusztulása is bekövetkezik. A *Cryptostroma corticale* nevű, Észak-Amerikából származó kórokozó gomba azonosításában dr. Tuba Katalin, a

Soproni Egyetem Erdőművelési és Erdővédelmi Intézetének oktatója segített, aki a helyszínen mintát vett, majd kitevényszettette a gombát. Az erdészeti terve, hogy a Padár 2C erdőrészletből rövidesen kitermeli az összes hegyi juhart egyrészt az értékmérés, másrészt a további fertőzések és a közegészségügyi kockázat megelőzése miatt.

A tanulságos szakmai terepi rendezvény végén a Zalaegerszegi Erdészet szíves vendéglátását élvezhettük, melynek során finom ebédet fogyasztottunk el a Csácsbozsoki Arborétumban, ahol a kialakult jó hangulatú beszélgetések még hosszasan elartottak.

Fűr Tamás, Gróf Jácint, Világhy Andrásné

Traktoros permetezés

(Fotók: Fűr Tamás)

Változások a Zalaerdő Zrt. Szakszervezeti Bizottsága és az Üzemi Tanács életében

A Zalaerdő Zrt. Szakszervezete 2018. július 25-én megtartott küldöttgyűlésén a szakszervezet önálló jogi személyiségre történő átalakulásáról döntött. A küldöttek megszavazták az új alapszabályt, melynek elkészítésében az EFDSZ technikai segítséget nyújtott a Csonka Ügyvédi Iroda közreműködésével. A bírósági bejegyzés azonban sajnos még mindig nem történt meg.

A Zalaerdő Szakszervezet az erdészeti tagszervezeteket fogja össze. Legfőbb döntéshozó szerve a Kongresszus.

A Szakszervezeti Bizottság tagjai:

Titkár: Kovács Ágnes (Központ).

Titkárhelyettes: Espár Erika (Központ).

Gazdasági felelős: Milei Tünde (Központ).

Főbizalmik: Dombai Renáta (Nagykanizsai Erdészet), Bakcsa Zoltán (Bánokszentgyörgyi E.), Kovács Tibor (Letenyei E.), Kovács László (Lenti E.), Majorics Judit (Központ).

A Zalaerdő Zrt. Üzemi Tanácsa 2019. február 7-én tartotta ülését, ahol Pállné Schubert Judit nyugdíjba vonulása miatt új elnököt kellett választani. Az Üzemi Tanács tagjai az ÜT elnökének Horváth Szilviát választották meg.

Kovács Ágnes

Hopp Eszter nyugdíjba vonult

Egy színes szakmai életút margójára

Erdőmérnök, szakfordító, szereti az állatokat, az új autóját, barátkozik a piros színnel. Szívesen járja a természetet, és örökíti meg fénykép formájában. Imádja a virágokat, de nem ijed meg egy Stephen King-könyvtől sem. Hopp Eszterrel nyugdíjba vonulása kapcsán beszélgettünk munkáról, hobbiról, az élet furcsaságairól, és arról, hogy milyen volt nőként érvényesülni a sok férfi mellett szakmájában.

Városi lányként, de egy erdőmérnök lányaként került Szentpéterföldre, egy új, számára teljesen ismeretlen, csendes, nyugodt világba, éppen abban a korban – 6 évesen –, amikor a legfogékonyabb volt az újdonságokra. Ott tanulta meg, milyen egy őzbak hangja, amint éppen riaszt – hiába bizonygatta eleinte a szomszédnak, hogy egy farkast hallottak. Később pedig megismerhette, megtanulhatta a vadászatot is az édesapja, Hopp József, Dódi bácsi mellett. Elmondása szerint, a mindenkivel közvetlen édesapjának ő teljesen elmenté, néha legszívesebben elbújna az emberek elől, ez olykor, például egy-egy fotós kirándulás alkalmával sikerül is neki. Ennek ellenére hasonlóan vagány gyerkőc volt, mint a bátyja.

– Vadászkarrierem azon a napon kezdődött, amikor 9 évesen – egyik este meghallottam, hogy apu viszi Tomit

tem velük én is, ráadásul mindig szerencsét hoztam annak, aki mellett voltam a vadászat vagy a hajtás során, ők minden

még Afrikába is eljutott vadászni.

– A párommal több alkalommal jártunk Afrikában, Törökországban kószáli kecskét kerestünk, az orosz tajgába is eljutottunk, ahová siketfajdért mentünk. A legtöbbet természetesen az osztrák hegyekben jártunk, zerge, mormota,

gép, végül egy piros kisautó, melyre Eszter nem sokkal nyugdíjazása előtt tett szert, s melyet nagyon szeret vezetni. Zala megyében kevés olyan út van, amelyet ne járt volna be élete során.

Szabadidejében nagyon szívesen kézimunkázik, olvas, Széchenyi Zsigmond, Fekete István könyvei különösen kedvesek számára. Májusi születés- és névnapjára több könyvet is kapott ajándékba, köztük a krimi koronázatlan királynőjének, Agatha Christie-nek egy könyvét, illetve amit most olvas: Stephen Kingtől az Állatmetőt.

valamint nyírfajd után. Vadász-sikereim közül talán az Afrikában, egyetlen golyóval lőtt jávorantilop-bikámra vagyok a legbüszkébb.

Az élénk színek szeretete lányáról, Barbyról „ragadt rá”. Barbara, édesanyját 60. születésnapján egy piros lappal lepte meg, ezt követte a piros pénztárca, piros fényképező-

Korábban kevesebb ideje jutott az olvasásra, hiszen munkája mellett pluszfeladatokat is vállalt, vadászati szakirodalmat fordított németről magyar nyelvre. A teljesség igénye nélkül álljon itt néhány munkája: Gróf Károlyi Lajos: Egy élet a vadászatért, Modus király vadászkönyve; Gróf Csekonics Endre: A 363 vadásznap orszá-

(Eszter testvére, Hopp Tamás – a szerk.) vadászni. Egy kis UNIMOG teherautón akartak menni, amelynek a platójára a koromsötétben, teljesen egyedül felmáztam. Csak az erdőben derült ki, hogy én is ott vagyok – onnantól kezdve mehet-

esetben láttak valamit, sőt, gyakran lőttek is.

Eszter korán elsajátította a fegyver használatát, élete első vadját, egy őzbakot, 18 éves korában lövette meg vele édesapja. Később rengeteg helyre, Svájcba, Horvátországba és

gában; Graf Georg zu Münster: Az őzhívás titkai; Gróf Draskovich Iván: Szarvasgazdálkodás; Sigi Erker: Bakok!; Disznók!

– Feiszt Ottó, a Zalaerdő korábbi vezérigazgatója kérésére kezdtem el a fordítást, azonban ezt az elfoglaltságot csak télre vállaltam, hiszen tavasztól őszig rengeteg munka várt a kertben is. A fordítás kihívás, de egyben óriási kötöttség is. Tudni kell a nyelvet, értelmezni a szöveget, stilizálni, úgy átültetni magyarra, hogy az eredeti műnek és a magyar nyelvnek is megfeleljen. A szépségei mellett kőkemény ülőmunka is.

Eszternek sok szeretettel kívánunk aktív, tartalmas nyugdíjas éveket, jó egészséget!

Steyer Edina

FEKETE ISTVÁN

Vadgalamb

Csak az elmúlt gyermekéveknek voltak olyan ragyogó napjai, mint az a vasárnap. Éjjel esett az eső, a szőlőlugas levelein ezer vízcsepp szikrázott, és a harangszó is olyan üdén hintázott a levegőben, mintha harmatban mosakodott volna.

Harmadik harangszó után már mindenki a helyén ült a templomban, a mise lassan csordogált a prédikáció felé, a maga ragyogó vasárnapi útján.

– Ne tegyétek azt másoknak, amit nem akartok, hogy nektek tegyenek – hangzott az intés a szószékről, és én ezen a nagyon öreg bölcsességen hosszan elgondolkodtam. Még otthon is eszembe jutott, amikor a szomszéd kutyáját oldalba dobtam. Nekem se esne jól, ha egy akkora kő csattanna a bordáimon... bár nem tudtam, hogy az állatokra is vonatkozik – a példabeszéd.

A falon kalitka lógott s benne egy vadgalamb. Nem gerle, és nem örvös galamb, hanem igazi vadgalamb, melyik nagy fák odvában költ és úgy bűg, mint az orgona. Igen, tegnap még bűgött, de mára, mintha elfelejtette volna a dalt, ami a madarak imádsága. A bűgös egy nagy bükkfáról hallatszott, de aztán elhallgatott és Berta Jancsi azt mondta:

– Most bement a likba, ami a fán van, ha akar-nám, meg is foghatnám...

J a n c s i n a k nagy tisztelője voltam, mert hét országra szóló csibész volt és mellettem, mint „rossz szellem” működött, de azért erre azt mondtam, hogy: nem hiszem.

– Nem lehet azt a fát meg-mászni...

– Neem? Mit adsz, ha megfogom a madarat?

– Bicskát. Halas bicskát, de csak búcsúkor.

Jancsi egy kicsit latolgatta a búcsú távolságát, és a bicska valószínűségét, aztán mászni kezdett. Magam is jó famászó voltam abban az időben, de Jancsi barátom művész volt, aki úgy ment felfelé a fa síkos törzsén, mint a mezei poloska.

– Úgy is kirepül – gondoltam –, de a galamb nem repült ki. Talán fiai voltak, talán azt hitte, nem lehet benyúlni? Nem tudom. Reszkettem a madárért, hogy az enyém legyen és nagyot dobbant a szívem, amikor Jancsi benyúlt az odúba.

– Megvan!
A galamb rémülten vergő-

dött, aztán eltűnt barátom öblös ingében.

– A bicskának legyen karikája is, hogy madzagra kössem – egészítette ki Jancsi a megköött üzletet. – Itt a madarad.

Boldog voltam. Kalitkába tettem, vizet adtam neki, és búzát is – mi tagadás – a templomban is csak rá gondoltam. Öröömöm aztán egyre csökkent, és most csak néztem a kalitkában gubbasztó galambot, és szerettem volna, ha megszólal. De nem szólalt meg. Csak ült a kalitka rácsán túl, valami irtózatossággal nézett. Addig néztem, míg elaludtam.

És álmomban bűgni kezdett, és előttem megjelent a táj, amit elvettem tőle. Az erdő, amely néma lett nélküle, a szikla, amely felett átszállt, a patak, ahová inni járt, a ködös messzeség, ahová elrepült, a párás magasság, ahonnan mindent látott.

Panaszos siránkozása szinte fojtogatott. A kalitka rácsa, mintha megvastagodott volna és elzárta előlem a világot. Nem mehettem játszani, nem mehettem a mezőre, nem mehettem apámhoz, anyámhoz. Vergődtem a rács mögött és nem tudtam miért.

– Miért? – kiáltottam. – Miért?

Ekkor valaki megrázta a vállam.

(Fotó: Léránt János)

– Rosszat álmodol, hogy úgy nyögsz?

– Igen – suttogtam, de álmodmat hiába kérdeztek.

– Elfelejtettem...

Másnap azonban hajnalban keltem, amikor még aludt a ház – csak a fecskék csiviteltek áhítattal nézve a kelő napot. Oda mentem a kalickához és kinyitottam ajtaját.

– Eredj madár!

Néztem utána, míg csak látam és a szívemben boldog, nagy sóhajtasok születtek.

Azóta vele repülök minden szabad madárral, azóta az én házamban nem volt rab madár és azóta: nem teszem mással azt, amit nem akarom, hogy velem tegyenek, mert emlékeim távoli, árnyékos erdejében ilyenkor szomorúan bűgni kezd a vadgalamb.

ZALA ERDŐ

A Zalaerdő Zrt. dolgozóinak lapja

• Szerkesztőbizottság: dr. Baráth László, Bodor György, Ernst Tamás, Gyergyák Lajos, Illés György, Kreiner Roland, Lukács István, Pintér Csaba, Steyer Edina, Varga Attila (gazd. ig.), Vaski László. • Felelős szerkesztő: Kreiner Roland (term. ig.) • Kiadja: ZALAERDŐ Zrt. • Felelős kiadó: Rosta Gyula vezérigazgató • Nyomdai előkészítés: Zala-Lap Kft. • Nyomtatás: Gura Nyomda Bt. • Felelős vezető: Gura Béla